

ÖVRIGA PROGRAM

Världsomseglaren Daniel Solander

13 mars, 18.30, Piteå museum

Jonas Berglund berättar om prästsonen från Piteå, Linnés mest älskade lärjunge. Han reste jorden runt med kapten James Cook samt utforskade Skottland och Island med sir Joseph Banks.

Särprägel av Norrbottniska hus

31 mars, 19.00, Älvsby folkhögskola

NYTT DATUM!

Byggnadsantikvarie Erica Duvensjö berättar om vår historia och vårt arv som finns kvar i de Norrbottniska byggnaderna. Du bjuds även på tips och råd kring byggnadsvård.

Sikfors kraftstation

3 april, 18.30, Piteå museum

Byggnadsantikvarie Erica Duvensjö berättar om det välbevarade byggnadsminnet Sikfors kraftstation, om dess spännande historia och vård- och underhållsplanen under 2024.

Norrländska släktforskarhelgen

18 maj, 09.30-10.45, Medlefors Folkhögskola, Skellefteå

Museets arkeolog Frida Palmbo berättar om den arkeologiska räddningsundersökningen av rödockragraven i Ligga i Jokkmokks kommun.

Norrländska släktforskarhelgen

18 maj, 13.30-14.25, Medlefors Folkhögskola, Skellefteå

Museets arkeolog Frida Palmbo och Dag Avango från LTU föreläser om projektet "Norrlands vattenanknutna kulturmiljöer".

Fönsterrenoveringens dag

30 maj, 11.00-14.00, Parken utanför Norrbottens museum

Ska du renovera dina fönster i sommar och behöver tips och råd? Träffa våra byggnadsantikvarier som svarar på dina frågor.

VISNINGAR I SAMLINGAR & ARKIV

Norrbottens museum Björkskatan, Höstvägen 7, Luleå

(samma byggnad som Björkskatan's hälsocentral – ingång huvudentré)

OBS – Platsbokning krävs!

Boka plats: www.norrbottensmuseum.se

15 platser/visning

Visning i museets bildarkiv

6 mars, 14.00-15.00

Välkommen till en allmän visning där du får en inblick i bildarkivets omfattning, innehåll och några intressanta bildsamlingar som museet förvaltar. Du får möjlighet att titta på påsiktbilder och ställa frågor om bilderna och bilder i allmänhet.

Visning i museets arkiv – tema sjöfart

3 april, 14.00-15.00

Vi bjuder på en arkivvisning med sjöfart i fokus. Följ skeppet Duvans första och sista färd via dess bevarade skeppsdagbok, lär dig mer om den legendariska "kapten Balaklava" och smått och gott om båtar och båttrafik till, från och inom Norrbotten.

Visning i museets föremålssamlingar

15 maj, 14.00-15.00

Möt vårt samiska kulturarv genom dräktskicket's koder, slöjdens utveckling från bruksföremål till konstthantverk samt personliga berättelser från museets pedagog. Lär dig även mer om samlingen och föremålens historia – från de allra äldsta till de senast förvärvade.

Norrbottens
museum

www.norrbottensmuseum.se

PROGRAM

Vårtermin 2025

Utförligt program publiceras löpande
på museets hemsida och Facebook

Reservation för ändringar och tillägg

ARKIVKURSER

Arkivcentrum Norrbotten, Höstvägen 7, Luleå

(samma byggnad som Björkskatan's hälsocentral – ingång huvudentré)

OBS – Platsbokning krävs!

Boka din plats: www.norrbottensmuseum.se
20 platser/kurs

Skapa arkiv

20 februari, 14.00-16.00

En grundkurs i att skapa arkiv, vare sig man vill ordna gamla handlingar eller de man skapar i sin dagliga verksamhet. Det handlar om planering och ansvarsroller, att ordna och förteckna, gallring och skyddsåtgärder. Kursen riktar sig i första hand till föreningar, men privatpersoner är också välkomna.

Kursledare: Tore Andersson Hjulman och Karin Tjernström.

Kostnadsfritt, men platsbokning krävs! (20 platser)

Skanning av bilder och negativ

20 mars, 13.00-16.00

Även 1 april, 13.00-16.00 på ABF i Kalix

Lär dig grunderna i hur man skannar negativ, dia och pappersbilder. Vi kommer också att ta upp sådant som hör ihop med skanningen till exempel: namngivning, metadata, upplösning, rättigheter, bildmaterial och filformat.

Kursledare: Berit Åström och Ola Norén.

Kostnadsfritt, men platsbokning krävs! (20 platser)

MUSEIONSDAGAR PÅ EBENESER

Skomakargatan 23, Luleå centrum

Såpmis jättinna – Sanningen om Långa lappflickan

5 februari, 19.00–20.00, Kulturcentrum Ebeneser

Åke Lundgren berättar om sin senaste bok, baserad på 50 års forskning om Christina Chatarina Larsdotter (1819-1854). Hon var känd som Långa lappflickan eftersom hon var 218 centimeter lång.

Den tidigaste invandringen – när människorna kom till Norrbotten och Västerbotten

19 februari, 19.00–20.00, Kulturcentrum Ebeneser

Hur befolkades norra Skandinavien när inlandsisen smälte bort? Varifrån kom människorna, och vad var det som lockade dem att slå sig ner här? Föreläsare: Olof Östlund, arkeolog vid Skellefteå museum.

Har de kärringar till sånt?

5 mars, 19.00–20.00, Kulturcentrum Ebeneser

Anneli Lundmark och IngMarie Lundmark föreläser om hur och varför kvinnor enligt svensk lag förbjöds arbete under jord. Vi får också höra om kampen på 1970-talet för att få bort förbudet.

Vildlaxen som försvann

19 mars, 19.00–20.00, Kulturcentrum Ebeneser

Johan Cederqvist, doktorand i historia vid Luleå tekniska universitet, berättar om laxens betydelse för människan. Föredraget tar oss med på en resa från en tid då laxen aldrig tycktes ta slut till vattenkraftens torrfåror i Luleå älv.

Ryssens härjningar i norr

7 maj, 19.00–20.00, Kulturcentrum Ebeneser (även 8 maj på Arkivcentrum Norrbotten)

K-G Bergström, legendarisk TV-reporter (SVT) från Kalix. I hans bok "Nöd och död" tar han upp berättelsen om en ryska ockupationen i norr 1809. Boken är en saklig men samtidigt gripande berättelse om ryssarnas härjningar i Norrbotten, sista slaget vid Pitsund med mera.

Författarbesök: Tina Harnesk

21 maj, 19.00–20.00, Kulturcentrum Ebeneser

Tina Harnesk är författare till böckerna "Folk som sår i snö" och "Mödrarmärg". På Ebeneser berättar hon om böckerna och sitt författarskap.

PÅ "LILLAN"

Skeppsbrogatan 14, Luleå centrum

Mode enligt Maj

OBS – Platsbokning krävs!

Boka plats: norrbyggsmuseum.se/kalendarium
80 platser/visning

5 april, 11.30 och 13.30, Lillan (insläpp 30 minuter innan)

Två "Best of-visningar" av tidigare visade collectioner som Maj Englund sytt med återbruk och hållbarhet i fokus.

Internationella Dansens dag

29 april, 19.00–21.00, Lillan

I Luleå firas Dansens dag 2025 med en dansshow på Lillan. Ett flertal lokala dansare och dansgrupper bjuder på en rad olika framträdanden i varierande dansstilar.

ARKIVKAFÉER

Arkivcentrum Norrbotten, Höstvägen 7, Luleå

(samma byggnad som Björkskatans hälsocentral – ingång huvudentré)

Från hästdroska till flygtaxi

13 februari, 14.00–15.00

Roger Lind berättar om persontransporternas historia med utgångspunkt i det medeltida skjutsväsendet, vidare in i 1800-talets entreprenadssystem och slutligen 1900-talets kommersiella och avreglerade taxinäring. Fokus under 1900-talet ligger på Luleå taxi och Luleå kommun.

Kallaxöns glömda gruva

27 februari, 14.00–15.00

Susanne Åström och hennes far, Arne Larsson, har tillsammans skrivit en bok om gruvan som fanns på Kallaxön mellan 1903 och 1947. Intresset för gruvan väcktes tack vare gamla fotografier och dagboksanteckningar som finns bevarade efter Susannes farfar och morfar, som båda arbetade i gruvan.

När fri tid blev fria landskap

13 mars, 14.00–15.00

Under 1920- och 30-talen fick Sveriges lönearbetare allt mer fritid. Frågan om vad de skulle ägna den åt, och inte minst var den skulle äga rum, skapade debatt och slutligen politiska vägval som än i dag har en avgörande betydelse för allas vår tillgång till skog och mark. Tore Andersson Hjulman berättar om de problembilder och konflikter som ledde fram mot strandskydd och allemansrätt.

Har man inte folk tar man finnar

27 mars, 14.00–15.00

Ulla Brännström-Englspärger har skrivit en trilogi baserad på sin släkts historia. "Har man inte folk tar man finnar" är en roman inspirerad av hennes mormorsmors liv - från finska Tornedalen till svåra förhållanden i Båtskärsnäs och framtiden som hägrade i det nya gruvsamhället Malmberget. Författaren berättar om boken, men också om skrivandet och forskningsarbetet som ligger bakom den.

Värt att bevara

10 april, 14.00–15.00

Astrid Perman, Thea Lundberg, Emil Jakobsson och Ebba Dissanayake från Luleå gymnasieskola berättar om sitt UF-företag och boken med samma namn. Med social hållbarhet som ledord har de samlat allt ifrån recept och hantverk från förr till betydelsefulla men bortglömda historier och platser – allt i en och samma bok.

En lottas berättelse

24 april, 14.00–15.00

Anna Kihlgren från Lycksele var en av många svenska lotter verksamma under andra världskriget. I mars 1942 åkte hon till Boden där finska krigsbarn togs emot för vidare färd till fosterfamiljer runt om i landet. Annas nedtecknade berättelse om tiden i Boden har blivit till en film, bildsatt med hjälp av gamla fotografier och journalfilmer. Den ger inblick i arbetet med att ta emot de cirka 70 000 finska barn som evakuerades till Sverige 1939–1945. Petter Engman och Marianne Folke-dotter från Västerbottens museum visar filmen och berättar om bakgrunden till projektet, hur de arbetat med research och lagt pussel med arkivmaterial.

Ryssens härjningar i norr

8 maj, 14.00–15.00

K-G Bergström, legendarisk TV-reporter (SVT) från Kalix. I hans bok "Nöd och död" tar han upp berättelsen om den ryska ockupationen i norr 1809. Boken är en saklig men samtidigt gripande berättelse om ryssarnas härjningar i Norrbotten, sista slaget vid Pitsund med mera.